

10.

“Đi Tìm Thời Gian Đã Mất”.

Dalat, thứ Sáu 26/12/1975.

Thêm một ngày nữa ở Dalat (26/12).

Nơi quán Hạnh Tâm, đối diện Bờ Hồ, buổi chiều tôi ngồi với Bá và Mỹ Vân. Nguyễn xuất hiện trong chiếc áo da thật đẹp. Nhìn chàng, tôi bật nói:

“Giá gì Mẫn được ôm lưng Nguyễn đi dạo trên đồi Cù!”

Nguyễn gật:

“Nguyễn cũng rất thèm điều ấy! Nhất là trong một buổi chiều quá đẹp như chiều hôm nay.”

Tôi ngậm ngùi:

“Tại sao chỉ một ước mơ tầm thường, mình vẫn không làm được cho nhau hả Nguyễn?”

Khuôn mặt Nguyễn ngây ra.

Bật cười khan, tôi tiếp liền câu nói:

“Mà thôi, ngồi uống rượu bên nhau cũng thú vị lắm rồi!”

Trên bàn chỉ có một cốc rượu đầy Nguyễn vừa đem ở phố về. Tôi dành cằm, giờ lên nói:

“Nguyễn có muốn uống, xin đi, Mẫn cho!”

Nguyễn lắc đầu cười, nơi khoé nhìn ánh lên tia ngạo mạn:

“Nguyễn thèm rượu thật, nhưng không quen nài nỉ.”

“Ngay cả với Mẫn?”, tôi hỏi nhẹ.

Rất nhanh, đôi mắt Nguyễn dụi xuống:

“À, với Mẫn thì lại khác. Nguyễn xin Mẫn vậy?”

Khối tâm hồn tôi chợt như chơi vui.

Nguyễn cầm cốc rượu trong tay nhưng không uống mà lại đọc:

“Đưa nhau đổ chén rượu hồng

Mai sau em có theo chồng đất xa

Qua đò gõ nhịp chèo ca,

Nước xuôi làm rượu, quan hà chuốc say.”

Xong khẽ nghiêng cốc, dáng chừng muốn đổ xuống đất. Tôi níu tay chàng, giành cốc lại, uống một hơi. Khuôn mặt Nguyễn tái đi, vẻ cực kỳ xúc động, đôi mắt đại hãn.

*

* *

Buổi chiều rất đẹp, nắng vàng đang dần tắt. Chân trời tím, màu rượu, màu chia phôi.

Nguyễn vụt cười lớn, xong nói giữa mọi người, giọng nhỏ lại, điệu van vãn:

“Ngày 26 Mãn hãy về Sài Gòn đi! Đó là lối thoát cuối cùng cho cả hai. Mùa Noel phai tàn rồi, ước mơ đã vỡ vụn, ở lại chỉ thêm buồn bã.”

Lôi hết các thứ trong túi ra, để lên bàn, Nguyễn cười mỉm:

“Ngày mai Mãn bỏ Nguyễn mà đi. Bây giờ là cuộc rượu tiễn hành. Mãn nhìn xem có cái gì Mãn thích, cứ việc lấy! Cái hộp quẹt và 50 xu, để dành cho Trân Sa?”

Tôi lắc đầu:

“Mãn chỉ cần Nguyễn đọc bài thơ *Tống Biệt Hành*. Nguyễn vẫn biết Mãn yêu bài ấy?”

Nguyễn gật gù:

“Phải rồi!

*Đưa người ta không đưa sang sông
Sao có tiếng sóng ở trong lòng
Bóng chiều không thấm không vàng úa
Sao đầy hoàng hôn trong mắt trong.”*

Gió chiều lạnh. Mặt hồ lặng im câm nín. Tôi nhìn Nguyễn, đầu lười tê cay, tâm hồn ngậy dại. Tự biết con người mình quả cảm đến độ có thể bóp nát cả tiếng khóc, vậy mà, buổi chiều trong quán kiếng Bờ Hồ, sao lại chỉ như chực khóc! Và cúi đầu, giấu mặt trong chiếc *foulard*... Những giọt lệ nhẹ nhàng tuôi rơi trong men rượu đang dần thấm trên từng sợi thịt...

[Những lời viết của Mỹ Vân ngay trong buổi chiều tiễn biệt ở quán Café Hạnh Tâm: “*Cô gục khóc. Nguyễn bỏ đi ra khỏi quán, đến bên cửa kính xéo góc áp mặt nhìn vào Cô. Nguyễn lại bỏ đi, bước chân khập khễnh. Nguyễn đi về phía Bờ Hồ, rồi trở lại áp mặt vào cửa kính nhìn Cô với đôi mắt to buồn rười rượi. Lại đến một cửa kính khác của quán, hai tay thông vào túi và nhìn Cô, dáng vẻ đau đớn lạ kỳ...*”]

Nguyễn bước ra khỏi quán, dáng chừng muốn chạy trốn một nỗi đau nào ghê gớm. Một lát, trở vào, chàng cứ đứng chệnh chểch nơi góc bàn bên cạnh, nhìn tôi. Tôi cười gượng gạo:

“Nguyễn hãy ngồi xuống đây để lần cuối nhìn Mãn tô môi son màu bạc!”

Vừa nói, tôi vừa rút thỏi son từ trong sách. Đôi mắt Nguyễn có phần thẳng thốt.

Tôi nhìn bàn tay Nguyễn, rồi lại nhìn vào bàn tay in nơi bìa quyển *Tố Như Thi* đang đặt trước mặt. Cả hai đều rất đẹp. Đột nhiên, không cưỡng được ý muốn, tôi cầm quyển sách, xé toang trang giấy cứng.

Tiếng xé vang lên lạnh lẽo. Nguyễn trông lặng người. Chàng đứng lên, không nói lời nào, bỏ đi ra khỏi quán.

.....

Lúc 8 giờ tối, trời lạnh, tôi cùng Mỹ Vân và Bá đến uống *café* nơi quán Đa Thành. Thân xác mệt mỏi, tâm tư phiến não, vậy mà như vẫn cố gắng níu kéo những giây phút cuối cùng đêm nay với ý nghĩ ngày mai sẽ chấm dứt tất cả...

Từ lầu cao, Nguyễn quăng xuống một lá thư. Bá băng qua đường, nhặt lên, đưa đến cho tôi.

Đêm 26/12/1975

Mãn yêu dấu ngàn đời,

*Nguyễn đang say khướt nhưng nhớ thương Mãn và Trân Sa quá, Nguyễn phải viết, mặc dù chữ nghĩa như rời xa, nhảy múa. Tự này giờ Nguyễn cứ nằm lắng nghe tiếng đàn Mãn (trong *magné*) với con chấp chờn của rượu. Ave Maria, lời van nài kính cẩn. Đến một lúc, con người đắm trở thành đứng đưng trước nỗi khổ đau tột độ. Nguyễn thấy lòng lặng câm như một tảng đá.*

Đêm mùa trăng cũ làm vỡ hôn ta!

Nguyễn sẽ cố gắng nhìn Mãn thật đầy trong đôi mắt mở rộng, sẽ hôn Mãn thật ghì xiết qua làn gió thoáng, sẽ hôn Mãn thật đắm say qua kỷ niệm mùi pastel còn phảng phất trong đầu.

Mãn nghe Nguyễn, không nên uống rượu nhiều nữa. Xin nhớ mãi những lời Nguyễn dặn trong các thư trước. Mình sẽ gặp nhau ở Sài Gòn, nhà Bà Ngoại.

Hôn Mãn và Trân Sa thật nhiều.

[]

“A la Recherche du Temps Perdu...”

[Những lời Nguyễn viết lại vào dịp Tết ở Dalat, để dành cho Trân Sa: *“Lật sang một quyển sách khác, ta phải viết bằng màu đỏ như màu máu của mình, để tránh cảm xúc dâng trào. Nỗi đau nào từ xa xưa còn kéo dài mãi cho đến ngày nay. Khi đọc lại những đoạn này, ta như muốn xé toang hết những trang đau buồn ấy, con mắt chẳng đậu trên hàng chữ nào, chỉ đọc lướt qua thật mau, nhưng sao vẫn thấy đau khổ quá.]*

(Viết lại dịp Tết ở Dalat).

Ngày 25/12/1975, ta thấy mình thật rã rời mệt mỏi, y hệt một tên tướng bại trận nhưng vẫn phải tiếp tục chỉ huy đám tàn quân rút lui mặc dù đã quá suy nhược cả tinh thần lẫn thân xác. Ta nói như van xin nàng, ngày 26 hãy trở về Sài Gòn như một lối thoát cuối cùng cho cả hai. Mùa Noel đã tàn phai rồi, ước mơ đã vỡ vụn, ở lại chỉ thêm buồn bã. Ta thêm được đau

khổ một chắc, thềm tự tay ve vuốt những vết thương của mình.
Trời đang mưa lạnh buốt, vết thương càng thêm sâu sắc.

Ta và nàng tiễn đưa nhau bằng cuộc rượu trong quán kiếng bên Bờ Hồ. Sao chiều ấy ta tỏ ra lì lợm đến độ tàn nhẫn như vậy? Không! Lòng ta đang bật khóc tí tê đó chứ! Đưa nhau bằng những chén rượu màu hồng để lâu trong cốc chẳng buồn uống nên rượu đổi màu đỏ bầm như màu máu. Ta nghĩ đến một người bị thương nằm dẫy dụa chẳng ai hay, vết thương đỏ máu, đông đặc bầm khô. Ta nói với nàng rất nhiều một cách chua chát và cảm thấy thích dần vật với chính mình hơn. Ta đổ chén rượu, đọc câu thơ:

Đưa nhau đổ chén rượu hồng
Mai sau em có theo chồng đất xa
Qua đò gỗ nhịp chèo ca
Nước xuôi làm rượu quan hà chúc say...

Nàng hứng ly rượu ta đổ và uống cạn. Ta phải dần cảm xúc mình thật gay go.

Buổi chiều ấy thật đẹp, nắng vàng đang dần tắt. Nàng bảo ta đọc mấy câu thơ trong Tống Biệt Hành. Ta cười như người mất trí. Phải rồi!

Đưa người ta không đưa qua sông
Sao nghe tiếng sóng ở trong lòng
Bóng chiều không thắm không vàng úa
Sao đầy hoàng hôn trong mắt trong...

Lòng ta chợt xuyết xoa theo những trận rượu với nàng khi còn ở Sài Gòn. Người ngồi trước mặt ta đây rồi ngày mai ta sẽ mất. Người yêu dấu làm sao! Người giữ kỷ niệm của ta nhiều làm sao! Ước gì ta là hạt cát vùi lấp trong sa mạc, hoặc giọt nước mắt hòa lẫn trong đại dương có lẽ thích hơn.

Nhưng không! Ta đang đối diện với biệt ly, với khổ đau chất ngất. Và nàng đã khóc giùm ta. Đây là lần thứ hai, chiều nay trong quán kiếng Bờ Hồ, nàng đã khóc. Lần trước nơi quán rượu ông già ở Sài Gòn. Ta nhớ nàng thường bảo nàng là kẻ ít khóc nhất. Con người nàng quả cảm đến độ có thể bóp nát cả tiếng khóc.

Vậy mà thật, nàng đang khóc.

Sao lúc ấy ta chẳng ôm nàng vào lòng, lau những giọt nước mắt cho nàng thật dịu dàng? Sao ta không vỗ về nàng bằng những lời lẽ ngọt ngào nhất? Ta thấy nàng lau mắt bằng chiếc khăn foulard, che mắt cũng bằng chiếc khăn ấy và khóc thảm như một đứa bé. Lúc ấy ta chẳng biết mình nghĩ gì nữa, cảm xúc như bị tê liệt hoàn toàn.

Ta bước ra khỏi quán để tránh áp cái không khí ngột ngạt ấy. Gió chiều lạnh len vào da thịt. Mặt hồ vẫn lặng im cảm nín. Ta chợt nhớ đến những ngày trước đi dạo ở Bờ Hồ, lang thang trên đồi Cù với nàng, hạnh phúc khoảnh khắc nhưng đã đầy tim óc. Gió thổi lên từ mặt hồ lạnh. Ta thấy mình run nhẹ (hay đang dần tiếng khóc run run?)

Trở vào quán kiếng, ta đứng nhìn thật kỹ khuôn mặt của khổ đau bằng xương bằng thịt. Nàng vẫn còn ngồi đó, đầu cúi gục. Ta đi vào quán khi nàng ngẩng nhìn ra ngoài. Nàng ngưng khóc một cách quyết liệt, bảo ta ngồi xuống để nhìn nàng đánh lên môi màu son quen thuộc. Lần cuối. Ta lắc đầu xua đuổi một hình ảnh kinh dị nào vừa thoáng qua trong trí. Màu pastel ta yêu đây mà! Nhưng, ta chưa hề thấy màu ấy hòa cùng nước mắt. Sao buồn phiền chết chóc quá vậy? Hình như có ai vừa ở dưới cõi âm lên? Đôi môi của người chết, của thế giới bên kia đây mà!

Nàng bảo ta đổi chỗ qua ngòai cạnh bên nàng. Ta cảm thấy như mình là một cây ma vừa được vớt từ dưới Hồ lên. Nàng cầm bàn tay ta, bàn tay cho nàng gối mộng, cho nàng tựa đầu, bàn tay để nàng cảm nhận sự chở che dù mỏng manh yếu ớt... Đột nhiên nàng xé bìa quyển Tố Như Thi. Nàng nói, bởi vì bàn tay ta giống bàn tay in nơi bìa quyển sách. Ta lặng người nghe tiếng giấy xé như một cái cớ cho những đau thương tích tụ òa vỡ. Và ta bỏ đi, không nói gì cả ngay khi nghe lòng vỡ vụn nhất, điên đảo trong đêm.

Về nhà nằm lắng nghe tiếng đàn nàng trong cơn chập chờn của rượu. Ta nghe bản Ave Maria kính cẩn như một lời van nài của chính mình. Ta van nài sự lòng ta đừng van nài gì nữa. Buổi chiều tiễn biệt sao có một kết cuộc thảm thương như vậy? Ta nhớ đến hai nhân vật trong Climats cùng xuyết xoa khi xa nhau: 'Trời ơi! Sao chúng mình đau khổ quá!' Quyển truyện này, nàng dạy cho ta đọc lần đầu. Sao chỗ nào, ta cũng thấy kỷ niệm với nàng vậy, ngay cả trong cuộc chia ly?

Ta chỉ còn đợi nàng đến ngòai trong quán café Đa Thành để lại được đứng trên lầu cao nhìn xuống mà thôi. Từ bên này nhìn sang bên kia quán, sao thật buồn bã. Ánh đèn bệnh hoạn, người ngòai chết lặng. Ta nhớ hồi chiều có nói với nàng và bạn bè, ta chỉ yêu cầu một điều sau cùng là đêm nay lại được nhìn tất cả nơi quán café đối diện.

Ta đi quanh quán trong nhà, lòng như chết vì người ngòai trong quán bên kia đường cũng đã chết hẳn. Người ngòai bất động, có nói gì với ta đâu? Ta chỉ thấy thương nhớ hình dáng quen thuộc yêu dấu, mái tóc phiêu bồng, chiếc áo manteau dài

khép kín. Ta không thấy được cặp mắt và đôi môi. Đôi môi mà ta đã từng hôn lên ấy, nồng nàn say đắm...

Rồi đêm đã khuya, rồi người đã đi, rồi ta đứng nhìn vói theo. Chỉ thấy cột đèn lẻ loi với ánh sáng bệnh hoạn.

Adieu! Ta chúc người may mắn. Ta không đủ can đảm vẫy tay với nàng, hôn khô đi như bị chiêm lửa nóng. Ta đứng mãi ngoài balcon, hy vọng nàng quay lại để lấy một vật gì bỏ quên trong quán. Nhưng vô ích! Trời lạnh quá. Ta không nghĩ ra được nàng đang đi về đâu, ngủ lại đâu? Chỉ giữ được hình ảnh cuối cùng khi nàng ngoái lại nhìn ta, đau buồn, ở góc quẹo con đường Minh Mạng. Rồi biệt, mất hút...

[]